

Formanden: Sammen med denne sag foretages den sidste sag på dagsordenen, nemlig:

Første behandling af forslag til lov om ændringer i lov om lærlingeforholdet [af Per Hækkerup m. fl.].

(Lovforslaget findes i tillæg A. sp. 5785; fremsættelsen findes i tidenden sp. 3662).

Lovforslagene sættes til forhandling.

Arbejds- og socialministeren (Poul Sørensen): Jeg har med stor interesse gjort mig bekendt med det forslag til lov om ændringer i lærlingeloven, som det ærede medlem hr. Per Hækkerup med flere har fremsat; og de bemærkninger, jeg har at gøre til dette forslag, vil nogenlunde dække de problemer, der er rejst i det andet fremsatte forslag.

Vi befinder os her på et område, der har den største betydning for vort erhvervsliv: oplæringen af de unge, som fremtidig skal virke på arbejdsmarkedets forskellige områder. Lovforslagene rører ved problemer af ikke ringe rækkevidde; når det således foreslås, at man skal forlade lærlingelovgivningens hævdvundne 18 års grænse, må det fremhæves, at beskyttelsen ifølge lærlingelovgivningen hidtil principielt kun har omfattet læreforhold indgået før det 18. år, således at denne socialt betonedde beskyttelse her som på forskellige andre områder er standset ved den personlige myndighedsalder.

Nu må det vel erkendes, at der i praksis har vist sig trang navnlig til en uddannelsesmæssig beskyttelse også for personer, der kommer i lære efter det fyldte 18. år, herunder i tilfælde, hvor et læreforhold, der er indgået før det 18. år, efterfølges af et senere læreforhold efter 18 års grænsen. Det er dog et spørgsmål, om man ikke, forinden en sådan ændring eventuelt foretages, bør overveje nøjere, hvorledes en ændring ville harmonere med de regler, der på andre områder i lovgivningen sætter 18 års alderen som grænse.

Der gives dernæst formanden for det i lærlingelovens § 4 omhandlede lønnævn adgang til eventuelt at træffe endelig afgørelse om mindstelønnens eller dyrtidstilæggets størrelse. Herved vil man fravige det hidtil fulgte princip, hvorefter spørgsmål vedrørende fastsættelse af lærlingelønningerne alene er overladt til organisationerne.

Der har været stillet et vist apparat til rådighed for løsningen af dette spørgsmål, men man har ikke herved fraveget det hidtil rådende hovedprincip, at lønfastsættel-

sen i arbejdsforhold beror på parterne eller deres organisationer, og efter min opfattelse kan man heller ikke på det her omhandlede område forlade dette hovedprincip uden først at forhandle med organisationerne herom.

Spørgsmålet om ændringer i feriereglerne for lærlinge er allerede under overvejelse, og det er selvsagt et problem, der trænger sig på, når der nu i vidt omfang er givet de udlærte arbejdere 3 ugers ferie. Jeg ser med sympati på en udvidelse af lærlingenes ferieret, og jeg mener ikke, at dette spørgsmål bør skydes til side.

Endelig foreslås den meget væsentlige ændring vedrørende lærlingeuuddannelsen som helhed, at skoleundervisningen for lærlinge skal finde sted som dagskoleundervisning og ske indenfor den normale arbejdstid, således at den samlede arbejds- og skoletid ikke overstiger arbejdstiden for udlærte arbejdere indenfor faget. Med hensyn til dagskoleundervisningen er forholdet jo det, at den gældende lærlingelov giver en vis adgang til under medvirkning af de faglige organisationer at indrette dagskoler. Løvrigt er spørgsmålet om en almindelig indførelse af dagskoleundervisning ikke ganske ligetil. Bl. a. er det, som forslagsstillerne også er opmærksom på, forbundet med forskellige praktiske bygningsmæssige vanskeligheder, men navnlig skal man være varsom med at bringe ulave i tingene ved en ufravigelig dagskoleundervisning, idet forholdet jo er det, at lærlingene i mange fag arbejder i tæt tilknytning til eller arbejder i sjak med de udlærte arbejdere og derfor af arbejdsmæssige grunde vanskeligt kan undværes i den normale arbejdstid.

Herved rører man, som også bemærkningerne til lovforslaget gør det, ved hele spørgsmålet mesterlæren og dens eventuelle afløsning af eller suppleret med værkstedsskolen. Jeg skal herom blot bemærke, at mange er af den opfattelse, at det her i landet fulgte mesterlæreprincip er overordentlig værdifuldt og har væsentlig medvirket til, at den faglige uddannelse i Danmark befinder sig på et så højt stadi. Jeg vil i denne forbindelse gerne fremhæve nødvendigheden af, at der ikke foretages skridt, som kan hemme lærlingetilgangen. Jeg har med beklagelse bemærket, at lærlingetilgangen i visse fag i den senere tid har været i talmæssig tilbagegang.

Løvrigt er problemerne om den faglige uddannelse genstand for overvejelser i arbejdsmarkedskommissionen, hvor også organisationerne er repræsenteret, og jeg tror, det vil være klogest ikke at røre ved